

Johan Kvarnström.
Kuva: Simon Bergman.

Nu behövs mer än en motkraft

I kommunalvalet och välfärdsområdesvalet denna månad kan finländarna skicka en signal till landets högerregering om att Finland behöver en mer rättvis riktning. Finländarna är exceptionellt missnöjda med regeringen och då finns SDP där som det trovärdiga alternativet. Vi behöver i den rollen visa att vi är en motkraft till de kyliga högervindarna, men framför allt att vi är mer än så. Vi måste fokusera på våra egna alternativ och visioner. Då välfärden drabbas av nedskärningar har vi en plan för hur den inte bara ska försvaras utan också för hur den ska utvecklas.

Det är fullständigt bakvänt att personal inom vårdsektorn den här perioden har blivit uppsagda då vårdbehovet växer år för år med en åldrande befolkning. Regeringen har tagit till kortsiktiga nedskärningar, som att förlänga vårdgarantin från två veckor till tre månader. Detta försvarar målsättningen om att människor ska få hjälp i ett tidigt skede och den vägen minskar trycket på den dyrare specialistvården. En ambitiös vårdgaranti är både viktig för patienterna och ekonomiskt vettigt över tid.

Allra bäst är förstas satsningar på förebyggande hälsovård. Tyvärr är det den som först försagas då svängremmen dras åt. I förebyggande arbete behövs bättre samarbete mellan välfärdsområden och kommuner. Vi socialdemokrater för i vårt valprogram fram att en trygg ålderdom måste garanteras och äldre erbjudas tjänster som motsvarar deras behov eller en vårdplats när det behövs. Inom äldreomsorgen motsätter vi oss regeringen Orpos försämring av personaldimensioneringen. Högern verkar ha glömt bort de skandaler som i tiden fick samtliga partier att enas om dimensioneringen. Vi socialdemokrater kommer ihåg.

Jämlikhetens röster och välfärdens kämpar behövs på alla nivåer i beslutsfattandet. Förhoppningsvis blir vårens val början på en förändring som fortsätter i riksdagsvalet 2027. Om vi inte då får en regering som stoppar välfärdens underfinansiering kommer kommuner och områden att förr eller senare tvingas välja mellan bara dåliga alternativ. Så ska vi inte ha det.

Johan Kvarnström, Riksdagsledamot (SDP), Raseborg

Plock ur förbundets valprogram

Äldre människors välbefinnande främjas på många olika sätt i välfärdsregionerna och kommunerna. Reformerna har medfört förändringar och utmaningar för båda, men med ett målinriktat beslutsfattande kommer äldre människor att fortsätta leva väl i framtiden.

– Högklassiga tjänster på nära håll, förnuftiga digitala tjänster och tillgång till lokala tjänster – allt detta måste främjas i välfärdsområdena. Kommunerna måste investera i tillgänglighet, intelligent byggande och aktiva medborgare.

– Äldre människors röst måste höras i politiken och dess tillämpning. Endast genom att lyssna på invånarna kan man skapa äkta välfärd i kommunernas och regionernas beslutsfattande", säger **Simo Paasilta**, ordförande för Pensionärstagarnas Centralförbund PCF.

Välfärdsområdena producerar största delen av de social- och hälsovårdstjänster som invånarna använder. Vid ordnandet av tjänster och service måste man beakta invånarnas vilja, eftersom nöjda kunder också är välmående invånare.

Samtidigt har de finländska kommunerna trots service- och regionreformerna fortfarande ett stort arbete framför sig. Kommuninvånarna har rätt att kräva en högklassig kommunal förvaltning både i valet och därefter.

Ekenäs Pensionstagare på Chappe

Ekenäs pensionstagare är en aktiv förening, som under höst- och vårterminerna träffas varannan vecka. Någon gång t o m oftare än så. Många föreläsare har berättat om intressanta ämnen och andra om behövliga ämnen. Vi har också frågesporter och spelar bingo.

Vi vill bevara kännedom om äldre tider och har besökt de flesta av hembygdsmuseerna i omgivningarna. Vi besöker också andra museer och senast besökte vi Ekenäs nya pärla – museet Chappe. På grund av att det är stängt en månad varje gång det byts utställning så hade vi inte tidigare fått inpassat ett besök där.

Nu var det så dags för ett guidat besök i Chappe för att ordentligt bekanta oss med huset och med utställningen.

CHAPPE, konstens hus vid havet, fortsätter att dra folk från vida omkring. Också, när den fjärde utställningen öppnades på hösten, ordnades det med speciell busstransport från Helsingfors och nöjda besökare samlades i mängder i museets tredje våning för att ta del av invigningen och det nya utbudet.

År 2023 besöktes museet redan av 60 000 personer, trots att Chappe huset öppnades först i april månad det året. Det var nog en verklig lycka för Ekenäs att museet blev till och Ekenäs fick ett turistmål av stora mått. Medi-

cine doktorn, professorn och forskaren Albert de la Chapelle, som var hemma från Lindö gård i Tenala ville hedra sin barndoms- och ungdomsbygd genom att låta bygga ett helt nytt och modernt museum i Ekenäs och donera det till Raseborgs stad. Och resultatet är museet Chappe inte långt från Rådhus-torget i Ekenäs.

Huset Chappe är en upplevelse i sig fyllt av rymd och ljus. Det kunde vi konstatera och imponeras av. Huset är som ett konstverk i sig. Den pågående utställningen är fyrdelad. Överst i tredje våningen hittar vi Natur och förstörelse eller egentligen Nature and Destruction, som den utställningen är döpt till. En massa spännande natur fotografier i oväntade färger och perspektiv. En del av bilderna är helt fascinerande. I källarvåningen finns Alberts samling av barocksilver, mestadels från 1600-talet.

Efter en avverkad mycket lyckad och lärorik guidning, då vi lärde oss en hel massa både om huset och om utställningarna, slog vi oss ner i museets café för att avnjuta kaffe och bulle. Och vila både fötter och rygg en stund. Det var skönt att sitta ner och diskutera allt vi sett. Efter det strövade vi ännu fritt omkring och tittade närmare på det som intresserade mest. Vi var ense om att besöket varit lyckat och kanske gör vi ett nytt besök vid ett annat tillfälle med en ny utställning.

Marianne Isaksson-Heimberg

En ovanlig turistresa i Mellanöstern

– Det ordnas ju inga reguljära charterresor till Jordanien och Syrien, konstaterade David Holm då han på Vasa Pensionstagares programträff berättade om den resa han gjort dit tillsammans med två läkarkompisar i slutet av mars 2011.

– Men vi fick hjälp av en läkare i Beirut som tack för att vi samlat in och levererat hörapparater till det sjukhus i Beirut han jobbade på.

– Vi landade i staden Akaba i södra Jordanien och fortsatte med bil längs Kungarnas väg först till Jordaniens huvudstad Amman och sedan till Syriens huvudstad Damaskus. Den märkliga klipptaden Petra besökte vi också.

Bilresan gick mestadels genom öken omväxlande med brunbrända kullar, berg och enstaka små byar. Sådant är landskapet till fyra femtedelar i Jordanien och Syrien. Men det var skildringen av städerna, deras historia, nutid och färgsprakande kultur som främst väckte vårt intresse.

– Damaskus, som är en miljonstad och den äldsta kontinuerligt bebodda staden i världen, påpekade David Holm.

Den grundades drygt 700 år före vår tideräkningens början och erövrades av romarna år 106. Muslimska blev den drygt 500 år senare. Byggnader och rester av byggnader från många olika historiska epoker hittas i staden.

Och trots förtrycket från al-Assad-regimen finns här flera kristna kyrkor med livaktiga församlingar.

Då resan gjordes tycks förhållandena i Syrien ha varit relativt fredliga. Någon månad senare drog en ny våldsvåg över landet. Då slog al-Assad-regimen blodigt ned det som kommit att kallas Den arabiska våren, d.v.s. försöken att införa demokrati i landet.

Nu efter många år av inbördeskrig har Assad flytt landet och ett nytt styre håller på att etablera sig.

Alf-Erik Helsing

David Holm på Vasaföreningens möte.

Utmaningar för en liten förening

Helsingfors Pensionstagare har vid flera möten diskuterat medlemsrekryteringen. Föreningen är liten och det har visat sig att det inte är så lätt att rekrytera nya medlemmar. På något sätt verkar det som om denna form av verksamhet inte intresserar. När man följer med motsvarande verksamhet på mindre orter verkar det vara enklare att rekrytera nya medlemmar där än i huvudstadsregionen. Det är klart att utbudet av olika verksamheter samt kulturevenemang är mycket större i stora samhällen. På mindre orter känner man flera i närskapet. Föreningar med större medlemsantal har även möjligheter till varierande verksamheter med resor, teaterbesök etc. Helsingforsföreningen har bland annat gjort resor till olika fyrar längs vår långa kust och till holmar i Helsingfors. I följande besökte vi Sjöfartsmuseet i Kotka.

Å andra sidan söker var och en olika sysselsättningar efter pensioneringen beroende på fysisk hälsa, bekantskapskrets och kontakterna till barn och barnbarn. Dessutom har många olika hobbyer, som de planerar engagera sig i när man har gott om tid. För andra kan det först kännas skönt att bara stanna hemma och leva ett lugnt liv med TV, böcker och den närmaste kretsen. Tyvärr har många också hälsoproblem eller hindras att delta

på grund av att de sköter en närstående.

I varje fall är kontakterna med olika personer i samma ålder med liknande problem av betydelse och ifall pensionärerna behandlas sämre än andra medborgargrupper av de politiska beslutsfattarna kan stora pensionärsorganisationer tillsammans höja sin röst. Pensionärernas andel av befolkningen ökar och den äldre befolkningen röstar i allmänhet livligare än de yngre. Vi har möjligheter att påverka samhällsutvecklingen.

En annan sak som gäller även annan föreningsverksamhet är intresset för själva föreningsformen. Detta med att skriva protokoll och föra bokföring för även små penningrörelser verkar inte locka många. Byråkratier med en registrerad förening är dock svår att komma ifrån. Registren skall ha sina uppgifter, bankerna noggranna personuppgifter som med sina höga avgifter kan bli högre än inkomsterna för medlemsavgifter i små föreningar. Samhällets stöd har dessutom av nuvarande regering minskat för medborgarverksamheter. Utmaningarna är många men jag vill i alla fall uppmantra bekanta som går pension att komma med i verksamheten som ger mycket; gemenskap med jämnåriga och nya upplevelser tillsammans.

Sven-Erik Nylund

Utsikt från Utö fyr.

PCF'S SVENSKA DISTRIKT

ORDFÖRANDE Stig Kumlin, 040 050 0584, stig.kumlin@outlook.com
VICEORDFÖRANDE Torsten Spring, 040 777 4318, torstenspring@hotmail.com
SEKRETERARE Alf-Erik Helsing, 040 592 8595, alf-erik.helsing@anvianet.fi
PCF'S STYRELSE Rauno Kousa
PCF'S FULLMÄKTIGE Torsten Spring
REDAKTIONSRÅD FÖR SVENSKA SIDAN I ELÄKKEENSAAJA
 Marianne Laxén (ansvarig), mannelx@hotmail.com
 Henrik Helenius och Alf-Erik Helsing
 svenskadistrikt.elakkeensaajat.fi
HEMSIDA
ANSVARIG FÖR HEMSIDAN Erik Ekman, erik.ekman@ber.fi

Borgånejdens svenska pensionstagare rf 40 år

Stämningen på Lundagården var god, när föreningen firade sitt 40 års jubileum. Många hade ställt upp för att fira, och med ett grant kaffebord lät det väl smaka. Distriktets ordförande Stig Kumlin kom med distriktets hälsningar.

Börje Fagerstedt fick PCF:s förtjänsttecken i guld och PCF:s förtjänsttecken i silver gick till Helge Andersson, Anne-Maj Mansner, Fjalar Sjölund och Torsten Spring. Förbundets standard fick Ingbritt Ahlgren, Per-Ole Andersson, Ella Björkman, Ove Blomqvist, Gerda Grönroos, Maj-Britt Lindholm och Birgit Niklander.

Karisföreningens styrelse 2025

Livlig verksamhet

Karis svenska Pensionstagare rf har inlett året i traditionell anda med stabil ekonomi och med ett medlemsantal på 67 personer. Vi sammankommer med träffar två gånger i månaden; den första och tredje tisdagen på servicehuset i Karis. Livlig verksamhet för en liten förening.

På höstmötet gick jag med på att ställa upp som ordförande efter långt övervägande. De övriga medlemmarna återvaldes, men har vi fördelat uppgifterna på ett nytt sätt.

Förutom månadsträffarna med diverse program ordnar vi två gånger om året en längre resa på våren och hösten. I fjol i maj besökte vi Jean Sibelius hem och Lottamuséet i Tusby och i september ordnades en Picknick kryssning till Åland. Den traditionella sammankomsten på föreningshuset Jogging Team på värvintern är ett välbesökt och uppskattat jippo med korvgrillning med tilltugg, kaffe med dopp och musik av vår sånggrupp och annat program.

Detta jippo finns så klart med i årets planering. Teaterbesök är också omtyckt och redan i år har vi besökt den lokala Tryckeriteatern med pjäsen *Det som blir kvar*, gästspel av Åbo svenska teater. Föreläsningar med viktiga ämnen hålls i mån av möjlighet i samband med

månadsträffarna. Bland annat Karis hembygdsförenings ordförande Göran Fagerstedts föredrag om Karis historia väckte mycket intresse i fjol och han återkom igen med en bra och intressant föreläsning nu i februari månad med ämnet "Festplatser i Karis från medeltiden till nutid". Det var en nostalgiresa för många deltagare med många frågor och några inlägg i diskussionen framställdes, med fina svar.

På vårt utbud av gemensam samvaro finns också regelbundna simhallsbesök och bowling samt frågesporter i olika format och bingo spelat en gång om året. Den traditionella gemensamma lunchen med Ekenäs Pensionstagare vartannat år i Karis/Ekenäs med program kommer förhoppningsvis att förverkligas också i år.

Julfesten i december var ett fint avslut på året 2024. Lucia med förskolebarn, uppvakning av samtliga som hade fyllt år under året, julmiddag, sånggruppen och teater med egna förmågor.

Jag önskar alla föreningar ett gott och givande föreningsliv med livlig verksamhet under år 2025. Ta till vara det som din förening bjuder på. Gemenskap ger vänner och ett avbrott i din vardag.

Anne Backman, ordförande